

Undersökning av miljöpåverkan

Detaljplan för förskola
på del av Gräshagen 1:1
Gräshagen Jönköpings kommun

Bedömning av miljöpåverkan

En miljökonsekvensbeskrivning (MKB för planer och program) enligt PBL 5:10 och MB 6:1-19 skall upprättas om kommande detaljplaners genomförande kan antas medförande en betydande miljöpåverkan. För att klarlägga om planen kan innebära en betydande miljöpåverkan behöver en s.k. undersökning (av miljöpåverkan) göras. Fördjupat beslutsunderlag återfinns i plan- och genomförandebeskrivningen under rubriken ”Konsekvensbeskrivning”.

Platsens förutsättningar

Planområdet omfattar cirka 4 000 m² varav 3 000 m² är parkmark idag. Detaljplanen omfattar del av fastigheten Gräshagen 1:1. Området angränsar till kulturhistoriskt värdefulla områden med egna hems bebyggelse och området är delvis uppbyggt kring parken. Området ligger relativt centralt och det finns goda kollektivtrafikförbindelser cirka 350 meter från planområdet.

Vegetationen inom planområdet består idag av klippta gräsytor och en del uppvuxna träd, majoriteten av björksläkte. Närheten till f.d. Gräshagsdeopning har inneburit risk för markförorening och deponigas. Enligt en miljöteknisk makrundersökning daterad 2019-03-18 förekommer inte avfallsmassor eller deponigas inom planområdet och inga särskilda åtgärder behöver vidtas för föreslagen byggnation.

Planens styrande egenskaper

Detaljplanen innebär att möjligheterna finns att bygga en förskola i två våningar finns på platsen och att allmän plats i form av park blir bebyggd kvartersmark. Planen reglerar placering, utformning och omfattning av tillkommande bebyggelse i syfte att anpassa den till kringliggande kulturhistoriska värdefull bebyggelse.

Planens tänkbara effekter

En exploatering enligt detaljplanen kommer att leda till en förlust av parkmark, och en högre andel hårdgjord yta i och med tillkommande byggnader och parkering. Exploatering enligt planförslaget innebär också ett tillskott av förskoleplatser och en ökning av offentlig service i området. En viss trafikökning kan ske till följd av exploateringen men det finns goda förutsättningar för att använda alternativa färdmedel med tanke på det centrala läget.

Sammanvägd miljöbedömning

Omgivnings förutsättningarna och den påverkan detaljplanen bedöms innebära på miljön redovisas i planbeskrivningen under rubriken ”Planens konsekvenser” samt sammanfattas ovan. Kommunen bedömer utifrån dagens

värderingar och kunskapsnivå att genomförandet av planförslaget inte innebär betydande miljöpåverkan i den betydelse som avses i PBL. Därmed behöver en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) enligt Miljöbalken inte upprättas.

Vi har istället valt att integrera miljöfrågorna i detaljplaneprocessen genom att beskriva relevanta problem i planbeskrivningen och dess konsekvensbeskrivning. Den ordinarie detaljplaneprocessen innebär att berörd allmänhet, föreningar och myndigheter får insyn och påverkansmöjlighet vid flera tillfällen under ärendets gång. Hur synpunkterna beaktas sammanfattas i ordinarie samrådsredogörelser och utlåtanden. I detaljplaneprocessen är ambitionen att minimera projektets negativa påverkan på miljön. Eventuella behov av skyddsåtgärder föreskrivs som planbestämmelser eller i avtal och följs upp i bygglovet.

Undersökning av miljöpåverkan

Påverkan på miljö och människors hälsa bedöms utifrån två perspektiv; planens påverkan på omgivningen och omgivningens påverkan på planen

Del 1 - MKB			
	Ja	Nej	Kommentarer
MKB			
Kommer planen att innehålla verksamheter som finns redovisade i förordningen om miljökonsekvensbeskrivningar, bilaga 3?		X	
Kommer planen att medge sådan verksamhet eller åtgärd som finns redovisad i PBL 4 kap. 34 §?		X	
Påverkar planen Natura 2000-område enligt MB 7 kap. 28, 28 a §?		X	

Del 2 - Riksintressen *MB 3, 4 kap.			
	Påverkan		Kommentarer
	Berörs ej	Berörs	Planen får inte påverka riksintressen negativt, och om så sker krävs åtgärder
Riksintressen			
Naturvård	X		
Vättern med öar och strandområden	X		
Rörligt friluftsliv	X		
Kulturmiljövård	X		
Natura 2000	X		
Vindbruk	X		
Yrkesfiske	X		
Totalförsvär	X		
Väg	X		
Flygplats	X		
Järnväg		X	Inom riksintresse för framtida järnvägsutbyggnad för Götalandsbanan. Då platsen ligger inom bebyggt område råder ingen konflikt mellan riksintresset för järnvägsutbyggnad och ny bebyggelse på platsen.
Värdefulla ämnen och material	X		
Vattenförsörjning	X		

Del 3 - Omgivning					
	Berörs ej	Berörs			Kommentarer
		Positivt	Negativt	Betydande	
Natur					
Växt- och djurliv, rödlistade arter	X				Inga rödlistade arter rapporterade i artdatabasen (2000-2018)
Skyddsvärda träd	X				I nära anslutning till platsen står en skyddsvärd björk som utnyttjas av hållbyggande fågelarter. Björken bedöms inte påverkas negativt då ingen bebyggelse planeras i dess närområde och den ligger utanför planområdet.
Åkermark och skogsmark	X				
Annat					
Vatten					
Vattenverksamhet, enligt MB 11 kap. 3 §	X				
Dagvatten			X		Dagvattenledningar finns i området men exploatering av området innebär mer hårdgjorda ytor och att vegetation i form av träd tas bort. En intern dagvattenutredning tas fram för att beslysa hur dagvattnet bör omhändertas vid exploatering.
Grundvatten	X				
Ytvatten			X		
Dricksvattentäkt	X				
Annat					
Hälsa och säkerhet					

Föroreningar i luft, mark och vatten		X			Risk för föroreningar bedöms föreligga på grund av närheten till fd. Gräshagsdeponin. En miljötekniksundersökning ska genomföras till samråd.
Buller och vibration			X		Jönköpings kommuns bullerkartläggning från 2011 visar att platsen ej är speciellt bullerutsatt då trafikmängden och hastigheten är låg. De bullernivåkrav som finns för förskolegårdar bedöms klaras. Beräkningarna bör uppdateras med dagens värden och planen om möjligt ta höjd för framtida bullerkällor. En viss trafikökning kan ske till följd av förskolan, den bedöms dock vara marginell.
Trafik			X		En viss trafikökning kan ske till följd av förskolan, den bedöms dock vara marginell.
Farligt gods	X				
Översvämning			X		Sydvästra hörnet av tänkt tomtyta är del av det sekundära ytvattenflödet till Tabergsån vid 100årsregn. Det är också planområdets lågpunkt.
Risk för erosion, sedimentation, ras och skred					Området är inte inventerat och en geotekniskutredning kommer genomföras och användas i planarbetet.
Miljö- och hälsofarliga ämnen	X				
Radon	X				Den geotekniks undersökningen bör även undersöka radon.
Djurhållning	X				
Strålning	X				
Kraftledningar	X				
Brand	X				
Explosion	X				
Ljus	X				
Skuggor			X		Tillkommande bebyggelse kommer att medföra en skuggbild och befintliga träd som ger skugga kan komma att tas bort. Skuggningseffekter för angränsande bebyggelse bedöms vara begränsad.
Lukt	X				
Avfall, återvinning	X				Kommunens avfallsbilar kommer behöva angöra området och eventuellt vända, rekommenderade ytor ska därför följas i den mån det är möjligt med den begränsade tomtytan. Avfallshantering inom fastigheterna ska placeras så att personal lätt kan nå den.
Energiförsörjning	X				Möjlighet att ansluta till fjärrvärme finns.
Störningar under byggtiden			X		Ett genomförande av planen innebär att boende i närheten kan komma att påverkas av ljud, trafik och andra störningar under byggtiden.
Annat					
Kulturmiljö, stads- och landskapsbild					
Fornlämning, byggnadsminne	X				
Stads- och landskapsbild	X				
Annat			X		Kulturhistoriskt värdefullt område med "egna hems bebyggelse" där parken är en del av uppbyggnaden. Till viss del kommer sammanhanget att minska när parken bebyggs. Bebyggelse ska dock anpassas till de kulturhistoriska karaktärsdragen i stor utsträckning genom placering av byggnad m.m
Motstående eller gemensamma intressen					
Motstridiga intressen i planen					
Mellankommunala intressen	X				

Del 4 - Kommunala styrdokument

	Förenligt	Ej förenligt	Kommentarer
Kommunala styrdokument			

Översiktsplan	X		Inom tätortszonen är det viktigt att det i människors närområden finns tillgång till närservice, förskolor, lekområden och grönområden. Värdefulla grönytor ska undantas från exploatering, men undantag ska kunna göras för samhälleliga behov. Behovet av förskoleplatser är stort och platsen ansågs vara den bäst lämpade i området enligt genomförd lokaliseringsutredning.
Grönstrukturplan		X	Området är en del av en grön länk i bostadsområdet promenadslinga ner mot grönområdena vida Tabergsån. Området används också för lek och rekreation. Parkytan minskar till följd av exploatering vilket kan påverka kvaliteterna i parken negativt, förstärkningsåtgärder kan behövas. Målsättningen i grönstrukturplanen är att området fortfarande ska vara en kvarterspark som kan nyttjas för lek och promenad.
Naturvårdsprogram	X		Området är inte naturvärdesklassat och berör inte några särskilda ansvarsmiljöer eller ansvarsarter och skyddsvärda träd i anslutning till område ska bevaras.
Östra Vätterbranternas naturvärden			Omfattas inte.
Program för hållbar utveckling - Miljö (miljökvalitetsnormer, miljömål, Agenda 21) se mer information i Bilaga 1.	X		I stora drag förenligt även om exploateringen innebär förlust av grönområden (dock utan särskilda värden).
Planprogram			Bedömningen har gjorts att ett planprogram inte behövs tas fram.
Planförstudier	X		Föregicks av en lokaliseringsutredning.
Gällande detaljplan		X	I gällande detaljplan är området planlagt som allmänplatsmark park eller plantering.
Program för Jönköpings landsbygder			Omfattas inte.
Kulturhistorisk utredning och förslag till bevarandeprogram			Angränsar till särskilt värdefulla kulturmiljöer (egna hems bebyggelse). Bebyggelsemönster bör anpassas.
Ålborgåtaganden			
Program för anpassningar till klimatförändringar			
Haltkartor för luft Jönköping			
Plan för dagvattenhantering			
Dagvatten - policy och handlingsplan			
Annat			

Del 5 - Områdesskydd			
	Påverkan		Kommentarer
	Berörs ej	Berörs	
Skydd av områden enligt MB 7 kap.			
Naturresevat	X		
Kulturresevat	X		
Naturminne	X		
Biotopskyddsområde	X		
Djur- och växtskyddsområde	X		
Strandskyddsområde	X		
Miljöskyddsområde	X		
Vattenskyddsområde	X		
Annat	X		Söder om utmed Tabergsån finns ett långsträckt naturområde, i området finns flera skyddsvärda träd m.m. Området omfattas av Naturvårdsprogrammet och flera nyckelbiotoper finns i området.

Del 6 - Sammanvägd miljöbedömning			
	Ja	Nej	Kommentarer
Sammanvägd bedömning av planens miljöpåverkan			
Är bedömningen av effekterna av stor osäkerhet?		X	

Är effekterna varaktiga eller oåterkalleliga?	X		Effekterna är varaktiga med anledning av att bebyggelsen kommer att vara permanent. Effekterna är till viss del oåterkalleliga, då vegetationsytor tas bort som inte kan ersättas.
			Kommentarer
Planens sammantagna miljöpåverkan			Detaljplanens innebär att det blir en förlust av parkmark och viss vegetation och vissa träd till följd av bebyggelsen. I övrigt bedöms inte planens genomförande få några stora konsekvenser för miljön.
Åtgärder i planen som förhindrar eller motverkar miljöpåverkan			

Övriga konsekvenser

Del 1 - Övriga konsekvenser					
	Berörs ej	Berörs			Kommentarer
		Positivt	Negativt	Betydande	
Övriga konsekvenser					
Barnkonventionen		X	X		Detaljplanen innebär både positiva och negativa effekter för barn. Positiva i och med att planförslaget innebär möjlighet att bygga en förskola där fler barn förhoppningsvis får närmare till förskolan. Negativ då en grönyta som används av barn försvinner och barnen istället hänvisas till lek på andra platser.
Jämställdhet	X				
Trygghet, säkerhet	X				
Tillgänglighet	X				
Ekonomiska konsekvenser, "planskada"	X				

Bilaga 1

Mål för hållbar utveckling (Agenda 21)					
	Berörs ej	Berörs			Kommentarer
		Positivt	Negativt	Betydande	
Mål för hållbar utveckling					
1. Begränsad klimatpåverkan: Halten av växthusgaser i atmosfären ska i enlighet med FN:s ramkonvention för klimatförändringar stabiliseras på en nivå som innebär att människans påverkan på klimatsystemet inte blir farlig		X			Området har ett centralt läge vilket uppmuntrar till ett hållbart resande med gång, cykel och kollektivtrafik till och från förskolan eller arbetet.
2. Frisk luft: Luften ska vara så ren att människors hälsa samt djur, växter och kulturvärden inte skadas.	X				Se Del 4 - Haltkartor för luft Jönköping
3. Bara naturlig försurning: De försurande effekterna av nedfall och markanvändning ska underskrida gränsen för vad mark och vatten tål. Nedfallet av försurande ämnen ska inte heller öka korrosionshastigheten i markförlagda tekniska material, vattenledningssystem, arkeologiska föremål och hållristningar.	X				
4. Giffri miljö: Förekomsten av ämnen i miljön som har skapats i eller utvunnits av samhället ska inte hota människors hälsa eller den biologiska mångfalden. Halterna av naturfrämmande ämnen är nära noll och deras påverkan på människors hälsa och ekosystemen är försumbar. Halterna av naturligt förekommande ämnen är nära bakgrunds nivåerna.	X				Se Del 3 - rubrik Hälsa och säkerhet
5. Skyddande ozonskikt: Ozonskiktet ska utvecklas så att det långsiktigt ger skydd mot skadlig UV-strålning.	X				

6. Säker strålmiljö: Människors hälsa och den biologiska mångfalden ska skyddas mot skadliga effekter av strålning.	X				Se Del 3 - rubrik Hälsa och säkerhet
7. Ingen övergödning: Halterna av gödande ämnen i mark och vatten ska inte ha någon negativ inverkan på människors hälsa, förutsättningar för biologisk mångfald eller möjligheterna till allsidig användning av mark och vatten.	X				
8. Levande sjöar och vattendrag: Sjöar och vattendrag ska vara ekologiskt hållbara och deras variationsrika livsmiljöer ska bevaras. Naturlig produktionsförmåga, biologisk mångfald, kulturmiljövärden samt landskapets ekologiska och vattenhushållande funktion ska bevaras, samtidigt som förutsättningar för friluftsliv värnas.	X				Se Del 3 - rubrik Natur
9. Grundvatten av god kvalitet: Grundvattnet ska ge en säker och hållbar dricksvattenförsörjning samt bidra till en god livsmiljö för växter och djur i sjöar och vattendrag.	X				Se Del 3 - rubrik Vatten
10. Hav i balans samt levande kust och skärgård: Västerhavet och Östersjön ska ha en långsiktigt hållbar produktionsförmåga och den biologiska mångfalden ska bevaras. Kust och skärgård ska ha en hög grad av biologisk mångfald, upplevelsevärden samt natur- och kulturvärden. Näringar, rekreation och annat nyttjande av hav, kust och skärgård ska bedrivas så att en hållbar utveckling främjas. Särskilt värdefulla områden ska skyddas mot ingrepp och andra störningar.	X				
11. Myllrande våtmarker: Våtmarkernas ekologiska och vattenhushållande funktion i landskapet ska bibehållas och värdefulla våtmarker bevaras för framtiden.	X				Se Del 3 - rubrik Natur
12. Levande skogar: Skogens och skogsmarkens värde för biologisk produktion ska skyddas samtidigt som den biologiska mångfalden bevaras samt kulturmiljövärden och sociala värden värnas	X				Se Del 3 - rubrik Natur
13. Ett rikt odlingslandskap: Odlingslandskapets och jordbruksmarkens värde för biologisk produktion och livsmedelsproduktion ska skyddas samtidigt som den biologiska mångfalden och kulturmiljövärdena bevaras och stärks.	X				Se Del 3 - rubrik Natur
14. Storslagen fjällmiljö: Fjällen ska ha en hög grad av ursprunglighet vad gäller biologisk mångfald, upplevelsevärden samt natur- och kulturvärden. Verksamheter i fjällen ska bedrivas med hänsyn till dessa värden och så att en hållbar utveckling främjas. Särskilt värdefulla områden ska skyddas mot ingrepp och andra störningar.	X				
15. God bebyggd miljö: Städer, tätorter och annan bebyggd miljö ska utgöra en god och hälsosam livsmiljö samt medverka till en god regional och global miljö. Natur- och kulturvärden ska tas till vara och utvecklas. Byggnader och anläggningar ska lokaliseras och utformas på ett miljöanpassat sätt och så att en långsiktigt god hushållning med mark, vatten och andra resurser främjas.		X			Planförslaget har utformats för att knyta an till närområdets struktur och kulturhistoriska värden. Genom att tillåta exploatering i form av en förskola i ett område där den typen av offentlig service saknas skapas förutsättningar för att fler ska få närmre till förskolan och kan använda hållbara transportmedel.

16. Ett rikt växt- och djurliv: Den biologiska mångfalden ska bevaras och nyttjas på ett hållbart sätt, för nuvarande och framtida generationer. Arternas livsmiljöer och ekosystemen samt deras funktioner och processer ska värnas. Arter ska kunna fortleva i långsiktigt livskraftiga bestånd med tillräcklig genetisk variation. Människor ska ha tillgång till en god natur- och kulturmiljö med rik biologisk mångfald, som grund för hälsa, livskvalitet och välfärd.			X		Se Del 3 - rubrik Natur. Grönområde exploateras och vegetation minskar till följd av exploateringen. Parken bedöms dock inte ha några särskilda naturvärden och exploateringen bedöms inte påverka förutsättningarna för den biologiska mångfalden i någon hög grad då det finns gott om vegetation och spridningsmöjligheter i närområdet. Närboende får sämre tillgång till grönområden i och med exploateringen och hänvisas till att nyttja andra områden.
---	--	--	---	--	--